

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י"ד בתשרי תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ל"ו

1. היכן מצינו ש'היתר מצטרף לאיסור'?

- א. ר' אבהו בשם רבי יוחנן - כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור, חוץ מאיסורי נזיר, שאם שרה פתו בין ויש בשניהם יחד כזית, חייב. כיון שנכתב 'משרת' מיותר.
- ב. זעירי - גם בלאו של הקטרת שאור ע"ג המזבח, כגון שהקטיר חצי זית שאור וחצי זית מצה. וכו' אלעזר ש' כל' בא ליתור.
- ג. לפי זעירי - גם באיסור חמץ בפסח שנאמר בו 'כל מחמצת לא תאכלו' היתר מצטרף לאיסור, והטעם הזכיר דווקא את איסור שאור כדי לאפוקי מאביי שאמר: יש הקטרה בפחות מכזית.

2.

- רב דימי הזכיר את שיטת רבי יוחנן שרק בנזיר היתר מצטרף לאיסור, מהיכן הקשה עליו אביי? משנה במסכת טבול יום: לגבי תערובת תרומה וחולין - ש'טבול יום' שדינו שפוסל תרומה, נגע במקצתן: מקפה של תרומה, והשום והשמן שבו של חולין - פסל את כולו, כיון שהתרומה עיקר. מקפה של חולין, והשום והשמן של תרומה - פסל רק מקום מגעו - והטעם שלא אומרים שהתרומה בטלה ברוב: פירש ר' יוחנן כיון שזר שאוכל התערובת לוקה עליה בכזית. הטעם שלוקה - לכאורה משום שהיתר מצטרף לאיסור, ומדוע נאמר לעיל שרק בנזיר 'מצטרף לאיסור'?

3.

- ענה רב דימי שהטעם שלוקה אינו משום שהיתר מצטרף לאיסור, אלא מטעם אחר, מהו? משום שאכל כזית מן התרומה עצמה בכדי אכילת פרס, ששיעורו מדאורייתא. אמנם בכוחה הבבלי נחלקו חכמים - כיון שלא שייך בו בכדי אכילת פרס: שאם שותהו חי - בטלה דעתו אצל כל אדם, ואם מטבל בו כדרכו - לא שייך שיספיק לאכול כזית בכדי אכילת פרס.

4.

מאלו ברייתות רצה אביי להוכיח לרב דימי שכזית בכדי אכילת פרס הוא דרבנן?

- א. שתי מדוכות של תבלין - אחת תרומה ואחת חולין, ולפניו שתי קדירות אחת תרומה ואחת חולין, ונפלו אלו לתוך אלו - שתיהן מותרות, שאני אומר: חולין לתוך חולין נפלו, ותרומה לתוך תרומה נפלה. ואם כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא, כיצד ניתן לתלות להקל. ענה לו רב דימי - הלא אף לטעמך שלוקה משום 'היתר מצטרף לאיסור' יש להקשות כיצד ניתן להקל כאן אם מצטרף מדאורייתא. אלא, אל תקשה מברייתא זו, כיון שתרומת תבלין היא דרבנן ולכן הקלו בה.
- ב. שתי קופות של תבואה - אחת תרומה ואחת חולין, ולפניהן שתי סאין אחת חולין ואחת תרומה, ונפלו אלו לתוך אלו - שניהן מותרין, שאני אומר: חולין לתוך חולין נפלו, תרומה לתוך תרומה נפלה, ואם כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא, כיצד ניתן לתלות להקל. [ובשלמא לשיטתי - אפשר להעמיד שההיתר רבה על האיסור ולכן אינו מצטרף] ענה לו רב דימי תרומה בזמן הזה דרבנן ולכן מקילים בה.